

Artikel van Nazarski in NRC 3 juli 2020

Nederland kan die kindvluchtelingen heel goed opvangen

Migratie Griekenland kan de aantallen gevluchte kinderen niet kwijt. En de Tweede Kamer komt niet in actie. Aan dit wegkijken moet een eind komen, zegt *Eduard Nazarski*.

Tot 5 juli geldt een lockdown in verband met corona bij dit geïmproviseerd tentenkamp in de buurt van het vluchtelingenkamp Moria op het Griekse Lesbos. Foto ARIS MESSINIS / AFP

De Tweede Kamer heeft gestemd. Aan de oproep van de Griekse regering om ook in Nederland een aantal onbegeleide kinderen op te vangen, wordt geen gehoor gegeven. Dat 150 gemeenten, vijf provincies, vele maatschappelijke organisaties, tal van prominente oud-politici als Neelie Kroes (VVD) en Herman Wijffels (CDA) en [ook nog een aantal ex-onderduikkinderen](#) regering en parlement aanspoorden, heeft niet geholpen.

Eduard Nazarski was directeur Amnesty International (2006-2019) en directeur Vluchtingenwerk (2000-2006)

Vier jaar geleden ontmoette ik bij Idomeni, op de grens van Griekenland met Macedonië, drie jongens van een jaar of vijftien, zestien. Hun namen? „Trouble, Problem, Crazy”, zo stelden ze zichzelf voor. De grens was net op slot gegaan. Het geïmproviseerde kamp was een verschrikking. Ze zijn nu rond de 20. Als ze nog in Griekenland zijn, hebben ze geen onderwijs gevolgd. Dat hadden ze in de anderhalf jaar dat ze van Aleppo naar Idomeni reisden, ook al niet gehad. Wat er van hen terecht is gekomen, weet ik niet. En wat er van al die kinderen die zonder ouders in Griekenland zijn terecht gaat komen? Ik vrees het ergste.

Weinig kansen, veel problemen

Het is overduidelijk dat Griekenland het allemaal niet aankan. Maar het kabinet, nu gesteund door het parlement, wil er niet aan. Opvang hier zou geen structurele oplossing zijn, en [we moeten zorgen dat het daar beter gaat](#).

Lees ook: Gemeenten willen asielkinderen opvangen ook al is het land erop tegen

Dat laatste is zeker waar, maar het plan waar staatssecretaris Ankie Broekers-Knol (VVD) mee kwam, gaat voorlopig geen oplossing bieden. Dus moeten die kinderen het zelf maar uitzoeken en oplossen. Hoe zijn die er over vijf jaar aan toe? Met zo weinig kansen, zo veel problemen?

Hoe is het zo ver gekomen dat kabinet en parlement zo hardvochtig zijn? Dat ze de oproep, die van zovele kanten komt, naast zich neerleggen? Ik zie drie redenen die terug te voeren zijn op het feit dat migratie nog steeds niet als een structureel gegeven wordt erkend.

Asielsysteem

De eerste is dat ook wij na zo'n vijfendertig jaar intensief werken aan een asielsysteem nog steeds grote uitvoeringsproblemen hebben. Nog steeds heeft het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) geen duurzame opvangplekken, moeten er voortdurend centra geopend en gesloten worden en moeten asielzoekers steeds opnieuw verhuizen. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft enorme achterstanden, ook omdat ze jarenlang te weinig geld kregen. Mede daardoor worden er levensbedreigende fouten gemaakt.

Een tweede reden is gelegen in integratie en (gebrek aan) terugkeer. Met duurzame opvang en een snellere en betere procedure zouden deze problemen niet opgelost zijn maar wel verminderen.

De derde reden voor de huidige hardvochtigheid: er is veel angst, boosheid en soms haat bij een deel van de Nederlanders. De stemming is grimmig. En in die situatie vinden politici het beter te zorgen dat wij zo weinig mogelijk nieuwe asiolverzoeken krijgen.

Discussie komt terug

Dat de Kamer nu heeft gestemd, betekent natuurlijk niet dat de problemen in Griekenland opgelost zijn. Deze discussie zal terugkomen. En dus ook de discussie over duurzame, structurele oplossingen. Zou het mogelijk zijn de reële problemen hier meer in balans te brengen met die van mensen die hun land moesten ontvluchten? Ik zie mogelijkheden.

Allereerst moet de praktijk worden veranderd dat er nu meer in afscherming en grensbewaking wordt geïnvesteerd dan in opvang in de regio. De Hoge Commissaris van de VN voor de Vluchtelingen (UNHCR) heeft al jaren, zelfs decennia, een enorm tekort aan middelen. Voor dit jaar is 8,6 miljard dollar nodig, en er is nog maar 1,6 toegezegd.

Hoe is het zover gekomen dat kabinet en parlement zo hardvochtig zijn?

Vorig jaar kreeg UNHCR de helft van het noodzakelijke budget. Dat is onacceptabel en er moet dus meer internationale druk komen op landen die te weinig of helemaal niets bijdragen. Bijvoorbeeld op China, of Polen.

Ten tweede: bouw vanuit de erkenning dat migratie een structureel gegeven is en blijft, een duurzaam systeem op.

Gebruik het draagvlak dat er is, in al die gemeenten, met al die vrijwilligers, met al die organisaties, om tot zo'n systeem van opvang, toelating, integratie en terugkeer te komen. Er zijn heel wat fantastische initiatieven die navolging verdienen en die de uitvoeringsproblemen kunnen verminderen.

Ten derde: geef gemeenten een grotere stem in het toelatingsbeleid. Daar vindt immers opvang plaats, daar bouwen mensen een nieuw bestaan op.

Met deze drieslag zijn niet alle problemen opgelost, maar zou wel een einde gemaakt worden aan het wegstaren van de ellende en het gevaar waarin veel mensen verkeren, en zouden we op weg gaan naar een meer gebalanceerde, structurele benadering.